

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/114/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923010718
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6923010718.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a sudcov JUDr. Mária Šuleja a Mgr. Ivany Datlovej, na neverejnom zasadnutí dňa 29. novembra 2023 v trestnej veci obžalovaných A. B., C. B. a D. B. za zločin zabitia podľa § 148 ods. 1 Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. a iné, o ich sťažnostiach proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15T/145/2023 zo dňa 16.11.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosti obžalovaných A. B., C. B. a D. B. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15T/145/2023 zo dňa 16.11.2023 samosudca podľa § 238 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 72 ods. 1 písm. e) Tr. por. ponechal obvinených A. B., C. B. a D. B. vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Podľa § 72 ods. 1 písm. b) Tr. por. s použitím § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol ich žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. neprijal ich písomné sľuby. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. ich väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a kontrolou technickými prostriedkami nad ich správaním (v čase rozhodovania krajského súdu boli už menovaní v procesnom postavení obžalovaných).

Proti tomuto uzneseniu podali obžalovaní priamo do zápisnice o ich výsluchu zo dňa 16.11.2023 sťažnosti, ktoré písomne odôvodnili prostredníctvom svojho obhajcu podaním doručeným okresnému súdu dňa 23.11.2023. S poukazom na § 79 ods. 2 prvej vety Tr. por. mali za to, že analogicky samosudca nemôže poukázať len na závery uznesenia Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn.15Tp/54/2023 zo dňa 30.06.2023 týkajúce sa existencie väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., ktorý tu bol už pri ich vzatí do väzby, nakoľko pri prijatí tohto názoru by sa javilo rozsiahle dokazovanie v rámci prípravného konania za nadbytočné. Za zásadné možno považovať, že po vykonanom dokazovaní v rámci prípravného konania existujú opodstatnené pochybnosti o tom, či skutok skutočne spáchali obžalovaní alebo nie, pričom došlo k zoslabeniu dôvodov väzby, ale i k oslabeniu dôvodnosti samotného trestného stíhania. Boli toho názoru, že samosudca porušil čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, vzhľadom na to, že nedostatočne odôvodnil dôvody pre ďalšie trvanie väzby, a to tým, že odôvodnenie založil len na tom, že obžalovaní boli v minulosti priestupkovo potrestaní dňa 06.11.2022 a že obžalovaní A. B. a D. B. boli v minulosti i súdne trestaní, aj keď tieto tresty sa týkali trestných činov bez použitia násilia a tieto sú už v súčasnosti zahladené.

V danom prípade bolo povinnosťou samosudcu prihliadnúť už na vykonané dôkazy v rámci prípravného konania, bez potreby vopred prejudikovať konečné rozhodnutie, kde už samotný prokurátor v rámci obžaloby vyslovil: „S poukázaním na vyššie uvedené som dospel k záveru, že po vykonanom vyšetrovaní možno konštatovať, že naďalej existujú určité pochybnosti ohľadom toho, či skutok vymedzený v podanej obžalobe spáchali obvinení. Z vykonaných výsluchov možno vyvodiť záver, že v priebehu vyšetrovania boli vypočuté dve skupiny svedkov, pričom zatiaľ čo jedna skupina svedkov obvinených z trestnej činnosti usvedčuje, druhá skupina svedkov obvinených zo spáchania trestnej činnosti viviňuje. Vykonaným

vyšetrením však nebol preukázaný stav, podľa ktorého by na vykonané dokazovanie v prípravnom konaní preukazovalo nepochybnosť vo vzťahu k tomu, že skutok obvinení nespáchali. V tomto kontexte mám zato, že sú dané dostatočné dôvody na postavenie obvinených pred súd. Bude úlohou súdu po vykonanom dokazovaní jeho obsah v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotiť a následne rozhodnúť o vine resp. nevine obžalovaných.“

Za relevantné možno považovať, že obvinených zo spáchania skutku od počiatku usvedčovala predovšetkým výpoveď svedka D. E. a jeho manželky F. E., kde výsledky dokazovania v rámci prípravného konania dostatočne odôvodňujú záver o dôvodnom podozrení, že skutok spáchali v skutočnosti práve ich synovia, t.j. F. E. (G. „H.“), D. E. ml. (G. „I.“), C. E. (G. „C.“), J. E. („K.“), kde je zrejmé, že svedkovia označili za páchatelov iné osoby než svojich synov, nakoľko bolo nesporné, že niekoho konaním vyhasol ľudský život a tak bolo nutné niekoho označiť (žiaden rodič by pritom za páchatela neoznačil vlastné dieťa).

V danom prípade bol samosudca povinný náležite skúmať dôvodnosť ďalšieho trvania väzby, o to viac, že až dňa 16.10.2023 bola vypočutá nestranná svedkyňa - bezprostredná suseda, t.j. J. H. osôb v tom čase žijúcich na L. M. (miesto činu – kde rodinný dom svedkov, ktorí utiekli z Obce bol nie len obratom predaný svedkom N. K., ale i zbúraný – čo zmarilo i možnosť postup podľa § 159 Tr. por. vzhľadom na rôznorodosť výpovedí priamych svedkov), ktorá výslovne počula ako svedok N. K. (brat D. E. a brat O. P.) mal v inkriminovaný deň vykriknúť na synov D. E. – „Chodte ho zabiť. Prisahám, je to pravda. Aj ho zabili.“ (obžalovaní nie sú synmi D. E.). Svedkyňa uviedla, že videla ako poškodeného nebohého Q. B. ťahali a kopali do neho, pričom svedok N. K. ich mal nabádať k tomu, aby mu ešte dali, následne sa svedkyňa zľakla z dôvodu, že N. K. ju oslovil s tým, že ak bude niečo hovoriť, tak jej podpáli dom (tu len poznamenali, že rodina, ktorá obratom utiekla zo spoločného rodinného domu v Q. N., t.j. N. K. s rodinou, D. E. s rodinou, O. P. s rodinou, N. R. s rodinou, a ktorá zhodila vinu na obžalovaných, útek dôvodila tým, že sa im rodina poškodeného mala vyhrážať podpálením domu, kde vykonaným dokazovaním je zrejmé, že sa jedná o vyfabulované tvrdenia, kde podpálením domu sa vyhrážal v deň spáchania skutku práve N. K. svojej susede, t.j. svedkyňi J. H.).

Dodal, že je neobvyklé, ak nevinné osoby opúšťajú svoje stabilné zázemie pokiaľ nemajú čo skrývať – nemajú obavu z nebezpečenstva trestného stíhania; je štandardom, že nevinné osoby neopúšťajú zo dňa na deň svoje jediné obydlie, kde svedok N. K. obratom i predal rodinný dom. V tomto smere poukázali na to, že zo spáchania skutku obžalovaných usvedčujú len osoby, ktoré nemožno považovať za dôveryhodné, toľž po ich spoločnom úteku a skutočnosti, že v prípravnom konaní bolo vypočutých množstvo svedkov, ktorí podrobne popísali fyzický útok na osobu poškodeného, avšak nie obžalovanými. Poukázali na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (2Tz 22/1967, 7Tz 61/1967).

Zdôraznili, že zákonodarca počítal aj s inými inštitútmi, ktoré väzbu nahrádzajú a v danom prípade sú po vykonanom dokazovaní v rámci prípravného konania a po výsluchu obžalovaných dňa 16.11.2023 aplikovateľné. V danom prípade väzba nie je nevyhnutná ani ako preventívny inštitút, čo je už v tomto štádiu konania nesporné. Záverom uviedli, že skutok sa stal dňa 24.06.2023, kde ich osobná sloboda bola obmedzená až dňa 28.06.2023, z čoho je nesporné, že už v danom čase na rozdiel od svedkov D. E. a rodiny, N. K. a rodiny, O. P. a rodiny, N. R. a rodiny práve oni nemali dôvod úteku, kde menovaní svedkovia na rozdiel od obžalovaných opustili Q. N. už na druhý deň po skutku, pričom považovali za prekvapivé, že len obhajoba vzhliada útek menovaných osôb ako snahu vyhnúť sa nebezpečenstvu trestného stíhania, nakoľko obvinenie bolo vznesené len osobám, ktoré na rozdiel od svedkov nemali dôvod úteku, z tohto dôvodu v Obci zotrvali, kde po vykonanom dokazovaní v rámci prípravného konania sa už toho času javí prvotná argumentácia obhajoby za dostatočne preukázanú už i v tomto štádiu konania.

Navrhli, aby krajský súd uznesenie okresného súdu v celom rozsahu zrušil, prepustil ich z väzby na slobodu, prijal ich písomné sľuby a uložil im dohľad probačného a mediačného úradníka, ako aj povinnosť oznámiť súdu, ktorý vedie konanie každú zmenu miesta pobytu, dostavovať sa na všetky úkony súdu a povinnosť preberať úradné zásielky.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd nadriadený zistil, že sťažnosti podali obžalovaní ako oprávnené osoby, v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému boli prípustné. Následne preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým obžalovaní podali sťažnosti, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že sťažnosti obžalovaných nie sú dôvodné.

Z obsahu predloženého trestného spisu vyplýva, že A. B., C. B. a D. B. boli uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15Tp/54/2023 zo dňa 30.06.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tpo/37/2023 zo dňa 25.07.2023 vzatí do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. s tým, že väzba im začala plynúť dňa 28.06.2023 o 08:50 hod. a vykonáva sa v S. F. S. B. B..

Dňa 03.11.2023 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota na nich obžalobu č. 1 Pv 296/23/6609-54, pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin zabitia podľa § 148 ods. 1 Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 24.06.2023 v čase okolo 19.00 hod počas osláv krstín v rodinnom dome na M. L. T. XXX U. Q. N., Q. D. M. po predchádzajúcom konflikte obvineného A. B. a poškodeného nebohého Q. B. poškodený prešiel na chodník pred bráničkou do uvedeného rodinného domu, kde stál a vykrikoval na obvinených rôzne nadávky, následne za poškodeným prišli všetci traja obvinení a spoločne poškodeného napadli tak, že najprv dal poškodenému facku obvinený A. B., potom dal poškodenému facku obvinený D. B. a následne k poškodenému pristúpil C. B., ktorý ho päšťou ruky udrel do hlavy, následkom čoho poškodený spadol na chodník, kde ho obvinení udierali päšťami ruky do hlavy a kopali do rôznych častí tela, následkom čoho poškodený ostal ležať na zemi v bezvedomí a až následne poškodeného z miesta odtiahli preč V. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom M. XXX/XX, N., Q. D. M. a R. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom M. L. XXX/XX, N., Q. D. M. smerom k železničnému priestaniu, kde poškodeného nechali ležať na ulici v bezvedomí až do príchodu hliadky Q. Q. G. A. U. N., čím poškodenému nebohému Q. B., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom W. XXX, Q. D. M., naposledy bydliskom M. XXX/XX, N., Q. D. M. spôsobili prekrvácanie mäkkých pokrývok lebečných v ľavej čelovej oblasti a v temenno - spánkovej oblasti hlavy vľavo, difúzne zakrvácanie medzi mäkké pleny mozgu, zakrvácanie do všetkých komôr mozgu, difúzne poškodenie osových vlákien nervových buniek (DAP), opuch mozgu ťažkého stupňa, ktoré zranenia si vyžiadali liečenie a hospitalizáciu poškodeného, počas ktorej v dôsledku difúzného poranenia mozgu došlo u poškodeného k obojstrannému splyvavému hnisavému zápalu pľúc pri vnútrolebečných poraneniach k jeho smrti dňa 26.06.2023 o 13.20 hod vo U. I. U. D. M..

Dňa 13.11.2023 boli okresnému súdu doručené žiadosti obžalovaných o prepustenie z väzby, v ktorých uviedli, že dôvody väzby pominuli, prípadne je túto pre množstvo pochybností možné nahradiť. Pri výsluchu obžalovaní predložili aj písomné sľuby, ktorými navrhli väzbu nahradiť.

Prokurátor okresnej prokuratúry zotrval na svojom písomnom negatívnom stanovisku, pričom mal za to, že dôvodné podozrenie voči obžalovaným je naďalej dané. Vzhľadom na charakter skutku, brutálny spôsob jeho vykonania a smrteľný následok je daný väzobný dôvod v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Podľa § 79 ods. 2, veta prvá, Tr. por., policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por., obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania, najneskôr do piatich pracovných dní po predložení celého doposiaľ získaného spisového materiálu, so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 238 ods. 4 Tr. por., ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1, najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 10 došlo k rozhodnutiu o väzbe alebo postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Po podaní obžaloby prokurátorom okresnej prokuratúry bolo povinnosťou súdu rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby obžalovaných v tomto štádiu trestného konania s poukazom na § 238 ods. 4 Tr. por., a to prednostne a urýchlene.

Sťažnostný súd v prvom rade konštatuje, že napadnuté uznesenie obsahuje všetky zákonné náležitosti v zmysle Trestného poriadku, pričom samosudca svoje rozhodnutie ohľadom preventívnej väzby aj dostatočným spôsobom v intenciách ustanovenia § 176 ods. 2 Tr. por. odôvodnil.

Formálne podmienky rozhodovania o väzbe v predmetnej veci boli splnené, pričom doterajšia dĺžka trvania väzby obžalovaných zodpovedá zákonnému ustanoveniu § 76 Tr. por.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky rozhodovania o väzbe je potrebné konštatovať, že doposiaľ zistené skutočnosti a zabezpečené dôkazy nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý je vedené trestné stíhanie bol spáchaný, tento skutok možno posúdiť ako konkrétne trestné činy a zo spisového materiálu rovnako vyplýva dôvodné podozrenie, že skutok spáchali obžalovaní spolupáchatelstvom. V tomto smere krajský súd poukazuje na výpoveď svedkyne poškodenej P. B. a svedkov D. E., F. E., N. K., F. P., U. K., X. K., C. E. a F. E.. Miera dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestnej činnosti obžalovanými bola umocnená aj tým, že po ukončení prípravného konania bola na nich podaná obžaloba, pričom protichodné výpovede svedkov v súčasnom štádiu trestného konania dostatočne nerozptýlili dôvodné podozrenie, že skutok sa mal stať tak ako je to v nej uvedené. V tejto súvislosti krajský súd dodáva, že v rámci rozhodovania o väzbe nie je úlohou súdov s konečnou platnosťou hodnotiť vykonané dôkazy a s konečnou platnosťou uzatvárať právnu kvalifikáciu stíhaných skutkov. Takéto hodnotenie je vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré nasleduje po vykonaní celého dokazovania v súlade so zásadou bezprostrednosti a ústnosti po podaní obžaloby (primerane rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 211/2018, I. ÚS 64/2020). Sťažnostný súd opätovne zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, ktorý má byť trestným činom.

Ani na dôvodoch väzby sa doposiaľ nič nezmenilo, sú rovnaké tak, ako ich ustálili konajúce súdy, keď rozhodovali o vzatí obžalovaných do väzby. Pri posudzovaní existencie väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. krajský súd poukazuje na povahu, závažnosť, následok a okolnosti predmetnej trestnej činnosti, ktorej sa mali obžalovaní dopustiť spolupáchatelstvom. Z odpisu z registra trestov A. B. vyplýva, že v minulosti už bol dvakrát súdne trestaný, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15T/51/2021 zo dňa 30.06.2021, za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), písm. g) Tr. zák., za čo mu bol uložený podmienený trest vo výmere 6 mesiacov so skúšobnou dobou 1 rok do 11.08.2022. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov zároveň vyplýva, že obžalovaný bol šestnásť krát priestupkovo postihnutý. Z odpisu z registra trestov D. B. vyplýva, že v minulosti už bol jedenkrát súdne trestaný, a to rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/84/2020 zo dňa 02.12.2020, za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) Tr. zák., za čo mu bolo upustené od potrestania. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov zároveň vyplýva, že obžalovaný bol päťkrát priestupkovo postihnutý. C. B. síce nebol súdne trestaný, avšak z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov vyplýva, že bol dvanásť krát priestupkovo postihnutý. Preukázateľne tak majú sklony k páchaniu protiprávneho konania. Uvedený záver je opodstatnený napriek tomu, že v prípade odsúdení A. B. a D. B. sa na nich hľadí, ako keby nebol odsúdení, keďže v zmysle ustálenej súdnej praxe zahľadzenie odsúdenia alebo zákonná fikcia, že sa na odsúdeného hľadí, ako by nebol odsúdený, nebráni súdu, aby pri hodnotení jeho osoby prizeral na skutočnosť, že v minulosti spáchal trestný čin, a z tejto skutočnosti potom následne vyvodil príslušné závery ohľadom jeho osoby, a to aj pokiaľ ide o vyššie konštatované sklony k páchaniu trestnej činnosti. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že všetci traja obžalovaní sa dňa 06.11.2022 dopustili priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, keď vulgárne nadávali Y. M., N. M. a D. M., vyhrážali sa im bitkou a zabitím, podpálením domu, pľuli na nich, hádzali kusy asfaltu, pričom ich aj fyzicky napadli a spôsobili im zranenia, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie. Berúc do

úvahy vyššie uvedené preto možno konštatovať, že obžalovaní majú sklony riešiť konflikty vulgárnym a násilným spôsobom. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti aj sťažnostný súd dospel k záveru, že u nich existuje v súčasnom štádiu trestného konania dôvodná obava v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., teda že po prepustení z väzby budú v trestnej činnosti pokračovať.

Sťažnostný súd sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu, keď neprijal písomné sľuby obžalovaných a ich väzbu nenahradil ani dohľadom probačného a mediačného úradníka nad ich správaním, keďže tieto inštitúty v súčasnom štádiu trestného konania nie sú na nahradenie väzby dostatočné, a to s ohľadom na povahu prejednávaného prípadu, prihliadajúc na závažnosť, následok a okolnosti, za ktorých sa mali obžalovaní dopustiť trestnej činnosti, ako aj vzhľadom na spôsob ich doterajšieho života. Ani kombinácia použitia uvedených procesných inštitútov totiž dostatočne nezaručuje, že by obžalovaní v prípade prepustenia z väzby na slobodu v páchaní trestnej činnosti nepokračovali. Vzhľadom na uvedený záver o nemožnosti nahradenia väzby sa krajský súd ďalej nezaoberal možnosťou uloženia primeraných povinností a obmedzení obžalovaným, ako aj nariadením ich kontroly technickými prostriedkami.

V rámci sťažnostných dôvodov tiež obžalovaní cestou obhajcu navrhli, aby krajský súd prijal ich písomné sľuby v zmysle § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. O nahradení väzby uvedeným procesným inštitútom ale krajský súd nerozhodoval, pretože obhajca v mene svojich klientov nemôže podať písomný sľub, ale tento právny úkon môžu urobiť len samotní obžalovaní, teda úkon urobený obhajcom nespĺňa všetky formálne náležitosti, nakoľko absentuje podpis obžalovaných. Do času rozhodovania krajského súdu pritom uvedený nedostatok nebol napravený.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Z uvedených dôvodov senát krajského súdu sťažnosti obžalovaných v súlade s citovaným ustanovením ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.